

Bemoeizorg: praktische tips

Iedereen die omgaat met zorgmijders weet hoe moeilijk dat is. De praktische problemen zijn talrijk: opsporen, vertrouwen wekken en een relatie opbouwen, langdurig met vallen en opstaan begeleiden en weten wanneer te stoppen. Je moet creatief zijn, geduld hebben en je niet uit het veld laten slaan. Vaak moet je wat uitproberen en tips zijn daarbij altijd welkom.

Psychiater Tielens en psycholoog Verster hebben een boek geschreven over bemoeizorg waarin ze praktische tips geven voor het omgaan met zorgmijders. Een van de onderwerpen in het boek is medicatie. Zorgmijders zijn vaak niet gemotiveerd om hun medicijnen te nemen en in de behandeling en begeleiding van deze mensen komt dat onderwerp regelmatig ter sprake, waarbij er onderhandeld wordt tussen cliënt en hulpverlener.

We zetten een aantal tips uit het boek op een rijtje die gaan over medicatie. Ook voor zorgverleners die geen medicatie voorschrijven zijn de tips van toepassing. In de begeleiding van je cliënt ben jij degene die veel met hem van doen heeft, hem leert kennen en hem moet motiveren. Ook in het overleg met de psychiater komen de tips van pas.

In "Bemoeizorg, eenvoudige tips voor moeilijke zorg" van Jules Tielens en Maurits Verster (Tijdstroom, 2010) vind je veel meer suggesties over o.a. diagnostiek, dubbele problemen, teamwork, netwerken.

Tips voor omgaan met zorgmijders

Wat zijn uw klachten?

Vraag aan je cliënt wat zijn klachten zijn. Veel cliënten willen wel behandeld worden voor hun klachten zoals nachtmerries of slechte concentratie, maar niet voor hun ziekte (psychose, schizofrenie).

Geen klachten? Komt u terug als u klachten heeft.

Soms helpt het om een keer niets te doen. Hij zal de volgende keer makkelijker bij je terugkomen.

Hoe erg zijn uw klachten?

Medicijnen hebben zo hun bijwerkingen. Een goede afweging tussen werking en bijwerking is belangrijk. Maak een kosten-batenafweging met je cliënt.

Eerst begrijpen, dan pas ingrijpen

Vraag de cliënt helemaal uit over zijn klachten en probeer hem zo te begrijpen. Bepaal pas dan de medicatie.

Medicijnen zijn er om u te helpen of gelukkiger te maken

Benadruk dat je de cliënt niet per se wilt behandelen voor zijn psychose, maar dat je zijn klachten wilt verlichten. En dat medicijnen daarbij kunnen helpen.

Wat denkt u ervan?

Stel een proefperiode voor waarin de cliënt uit kan proberen of het middel bij hem past. Zorg dat je hem in die periode vaak ziet en bied aan dat hij je kan bellen als er een bijwerking optreedt. Geef goede voorlichting en geef ook aan dat er verschillende middelen zijn die nog toegepast kunnen worden als het eerste medicijn niet goed werkt.

Lesmateriaal bij kennisbundel

We beginnen laag

Begin met een lage dosering en hoog dit langzaam op. Nare ervaringen met medicijnen kunnen ervoor zorgen dat de cliënt helemaal niets meer met medicijnen en zorgverleners te maken wil hebben.

Niet tevreden: geld/medicijnen terug

Probeer het medicijn een afgesproken periode en als het niet naar wens is: probeer iets anders. En als niks helpt, stop er dan mee.

Ik begin alleen met medicatie als u geheel overtuigd bent van het nut

Ga niet eerder van start dan dat alles uitgebreid is besproken en gewogen.

Bel me over de bijwerkingen

Laat de cliënt bellen als hij een vervelende bijwerking heeft en straal uit dat medicatieverandering bespreekbaar blijft.

En ten slotte: word nooit boos

Ook al maakt de cliënt een keuze die niet de jouwe is. Zorg ervoor dat de cliënt te allen tijde weer met jou wil overleggen.